

CHECKLISTA DO POBRANIA

WYMOGI SANEPIDU DLA GABINETU

Checklista sanepidu dla gabinetu lekarskiego

Cztery obszary do sprawdzenia przed wizytą sanepidu - lokal, wyposażenie, dokumenty i procedury, z podstawą prawną przy każdym punkcie. Stan prawny na 19 lipca 2026.

Jak korzystać z checklisty

Ta checklista pozwala sprawdzić gabinet pod kątem rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 402), zanim umówisz wizytę sanepidu. Obejmuje cztery obszary: lokal, wyposażenie, dokumenty i procedury, a przy każdym punkcie podajemy konkretny paragraf lub punkt załącznika, na którym się opiera. Dotyczy typowego gabinetu bez zabiegów lub z prostymi zabiegami, czyli ambulatorium w rozumieniu załącznika nr 2 tego rozporządzenia.

Odhacz punkty samodzielnie, pomieszczenie po pomieszczeniu, albo przejdź checklistę z kimś, kto zna te przepisy na co dzień. To lista kontrolna do własnej weryfikacji, nie gotowy formularz urzędowy ani substytut opinii sanitarnej.

Lokal

- ☐ Budynek samodzielny albo wyodrębniony od innych funkcji; w mieszkaniu gabinet jest wydzielony od pomieszczeń używanych przez innych użytkowników lokalu (§ 14)
- ☐ Masz gabinet zabiegowy, jeśli wykonujesz zabiegi, albo sam pokój przyjęć, jeśli nie wykonujesz (załącznik nr 2 pkt 2-3)
- ☐ Co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne: WC z miską ustępową, umywalką, dozownikiem mydła w płynie i pojemnikiem na ręczniki jednorazowe (załącznik nr 2 pkt 6 w zw. z § 2 pkt 4)
- ☐ Przy gabinecie ginekologicznym albo zabiegach inwazyjnych dolnego odcinka przewodu pokarmowego: WC połączone bezpośrednio z gabinetem, dodatkowo wyposażone w bidet (załącznik nr 2 pkt 5)
- ☐ Wydzielone miejsce lub pomieszczenie na czystą bieliznę, osobne na brudną, osobne na odpady (§ 25)
- ☐ Pomieszczenie porządkowe albo przynajmniej miejsce na środki czystości i preparaty myjąco-dezynfekcyjne (§ 25)
- ☐ Podłogi z materiału łatwego do mycia i dezynfekcji, tak samo połączenie ścian z podłogą (§ 30)
- ☐ Jeśli masz blok operacyjny, izolatkę albo pomieszczenie dla pacjentów o obniżonej odporności: wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna lub klimatyzacja o parametrach dostosowanych do funkcji pomieszczenia (§ 38). W pozostałych pomieszczeniach gabinetu wystarcza sprawna wentylacja grawitacyjna.

Pułapki do sprawdzenia:

- Rozporządzenie nie określa minimalnej powierzchni ani wysokości gabinetu (§ 16). Liczy się wyłącznie funkcjonalność: pomieszczenie ma pozwalać na prawidłowe rozmieszczenie sprzętu, jaki planujesz. Metraże typu 12 m² czy 15 m², wciąż powtarzane w sieci, nie wynikają z żadnego obowiązującego obecnie przepisu o pomieszczeniach podmiotu leczniczego.
- Mechaniczna wentylacja i klimatyzacja to nie ogólny wymóg dla każdego gabinetu, tylko dla pomieszczeń wymienionych w § 38. Jeśli mimo to zainstalujesz wentylację mechaniczną lub klimatyzację, na przykład ze względów komfortu, dochodzi obowiązek okresowych przeglądów (sekcja Dokumenty).

Wyposażenie

- ☐ Umywalka z baterią, z ciepłą i zimną wodą (§ 37 ust. 1)
- ☐ Dozownik z mydłem w płynie (§ 37 ust. 1)
- ☐ Dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym (§ 37 ust. 1)
- ☐ Pojemnik na ręczniki jednorazowe i osobny pojemnik na zużyte ręczniki (§ 37 ust. 1)
- ☐ Przy narzędziach lub sprzęcie wielorazowego użytku: dodatkowy zlew z baterią do ich mycia (§ 37 ust. 2)
- ☐ Meble, w tym blaty, fotele i szafki, umożliwiają mycie i dezynfekcję (§ 27)

- [] Jeśli sterylizujesz narzędzia na miejscu: sterylizatornia urządzona zgodnie z ciągiem technologicznym, od przyjęcia materiału skażonego do wydania materiału sterylnego (załącznik nr 2 pkt 7-11)

Pułapka: dodatkowy zlew do mycia narzędzi wielorazowych nie jest potrzebny, jeśli mycie i sterylizacja odbywają się w osobnym pomieszczeniu (narzędzia w szczelnych pojemnikach) albo poza Twoim podmiotem, na przykład w zewnętrznej sterylizatorni (§ 37 ust. 3). Sprawdź to, zanim go kupisz.

Dokumenty

- [] Tytuł prawny do lokalu: akt własności albo umowa najmu
- [] Opis lub rzut pomieszczeń z zaznaczonym przeznaczeniem i rozmieszczeniem sprzętu (przyspiesza wizję lokalną, choć rozporządzenie nie narzuca gotowego wzoru)
- [] Oświadczenie o spełnianiu warunków prowadzenia działalności leczniczej, w tym warunków lokalowych z art. 22, do wniosku o wpis do RPWDL (art. 100 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej)
- [] Jeśli masz wentylację mechaniczną lub klimatyzację: udokumentowane przeglądy, czyszczenie lub dezynfekcja nie rzadziej niż co 12 miesięcy (§ 40)
- [] Umowa na odbiór odpadów medycznych, jeśli placówka je wytwarza, wyłącznie z podmiotem posiadającym wymagane zezwolenie lub wpis do rejestru (art. 27 ust. 1-2 ustawy o odpadach)

Pułapka: brak obowiązku dołączenia opinii sanitarnej do wniosku o wpis nie znaczy, że lokal może nie spełniać wymagań rozporządzenia. Fałszywe oświadczenie grozi odpowiedzialnością karną z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oraz wykreśleniem z rejestru za oświadczenie niezgodne ze stanem faktycznym (art. 108 ust. 2 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej). Niezależnie od treści oświadczenia, podstawą wykreślenia może być też rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności, stwierdzone przez organ prowadzący RPWDL np. podczas kontroli już działającej placówki (art. 108 ust. 2 pkt 3).

Procedury

- [] Jeśli przyjmujesz dorosłych, dzieci chore i dzieci zdrowe w tym samym pomieszczeniu: masz ustalony rozdział czasowy przyjęć dzieci zdrowych (załącznik nr 2 pkt 1)
- [] Jednokierunkowy ruch materiałów w sterylizatorni: od przyjęcia materiału skażonego, przez mycie i dezynfekcję, do wydania materiału sterylnego (załącznik nr 2 pkt 10-11)
- [] Narzędzia i sprzęt wielorazowy myjesz na miejscu w osobnym zlewie albo przewożysz w szczelnych pojemnikach do mycia i sterylizacji poza gabinetem (§ 37 ust. 2-3)
- [] Czysta bielizna, brudna bielizna i odpady trafiają na bieżąco do wydzielonych miejsc, bez mieszania (§ 25)

Jeśli chcesz mieć pewność, że lokal przejdzie wizję lokalną za pierwszym razem, sprawdź wsparcie rzeczoznawcy sanitarnego BSA: wizja lokalna na miejscu i raport z konkretnymi rekomendacjami. Pełne wyjaśnienie każdego przepisu znajdziesz w artykule o wymogach sanepidu dla gabinetu na blogu BSA, a procedurę wniosku o opinię w tekście o odbiorze sanepidu krok po kroku. Jeśli dopiero planujesz otwarcie gabinetu, sięgnij po nasz bezpłatny przewodnik „Jak otworzyć gabinet lekarski”.

Najczęstsze pytania

Czy ta checklista zastępuje opinię sanepidu?

Nie, to narzędzie do samodzielnej weryfikacji lokalu, nie dokument urzędowy. Opinia sanitarna przestała być obowiązkowym załącznikiem do wniosku o wpis do RPWDL, ale sanepid może skontrolować gabinet w każdej chwili, a fałszywe oświadczenie grozi odpowiedzialnością karną i wykreśleniem z rejestru. Checklista pomaga przygotować lokal przed wizytą sanepidu - samą kontrolę zawsze przeprowadza inspektor.

Dla jakich gabinetów jest ta checklista?

Dla ambulatorium z załącznika nr 2 rozporządzenia, czyli typowej poradni POZ lub AOS, z prostymi zabiegami lub bez nich. Gabinety o innym profilu, na przykład blok operacyjny albo stacja dializ, podlegają innym załącznikom tego samego rozporządzenia, których ta checklista nie obejmuje.

Co zrobić, jeśli nie mogę odhaczyć któregoś punktu?

Zanotuj go i popraw przed umówieniem wizyty sanepidu: to najtańszy moment na zmiany, tańszy niż poprawki po negatywnej opinii albo po kontroli już działającej placówki. Jeśli nie masz pewności, czy dany element spełnia wymagania, sprawdź to z kimś, kto zna te przepisy na co dzień, zanim podpiszesz najem lub zaczniesz remont.

Czy ta checklista wystarczy, żeby przejść kontrolę bez uwag?

Obniża ryzyko uwag, ale ostateczną ocenę i tak przeprowadza inspektor na miejscu - część wymagań, na przykład funkcjonalność układu pomieszczeń czy jednokierunkowy ruch materiałów w sterylizatorni, ocenia się indywidualnie. Przy bardziej złożonych lokalach, zwłaszcza z zabiegami inwazyjnymi, wizja lokalna z rzeczoznawcą przed kontrolą realnie zmniejsza ryzyko uwag.

Źródła

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą
- Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ww. rozporządzenia (Dz.U. z 2022 r. poz. 402)
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, art. 22, 100, 108
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, art. 27 (przekazywanie odpadów i przenoszenie odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami)
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z dnia 5 lutego 2026 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2026 r. poz. 156)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, art. 233 § 6

Ważne: ta checklista ma charakter informacyjny i nie stanowi porady prawnej ani podatkowej. Masz podobną sytuację w swojej placówce? Pierwsza konsultacja w BSA jest bezpłatna.